

Kapı çalma, izin isteme ve içeriye girme hususundaki edepler

Hazreti Allah celle celalüh, insanoğlunu en kıymetli varlık olarak yaratmıştır. Gönderdiği peygamberler ile de ona en layık olan edep ve ahlakı öğretmiştir. Bu edeplerden ve insanın şahsına olan saygının bir kısmı olan mahremiyetine saygıdır.

Efendimiz Sallallahü aleyhi ve sellem, ölçüsüz, insanlık şeref ve haysiyetini ayaklar altına alan, insana yakışmayan cahiliye adetlerinin kasveti ile karanlığa gömüldüğü bunalımlı bir zamanda yetişmiş olan sahabe-i kiram efendilerimizi çok dikkatli terbiye etmiş, her konuda onlara örnek olarak en güzel şekilde eğitmiştir.

Bu hususlardan birisi olan evlere giriş-çıkış adabını da ashabına bizzat uygulayarak göstermiştir. Enes İbni Malik'ten rivayet edildiğine göre, Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) in kapıları (ashab tarafından) tırnaklarla çalınırdı.

Kapı çalındıktan sonra ise tavırları şöyle olurdu, Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) 'in arkadaşı olan Abdul-lah İbni Büsr'ün anlattığına göre, Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bir kapıya gelip de (içeri girmek için) izin istediği zaman kapıya karşı durmazdı. Sağa ve sola gelirdi. Eğer kendisine izin verilir ise (içeri girerdi). Değilse dönerdi.

Bundan sonra eğer bekle denilirse orada beklenir içeri girmez. Bu konuda, Abdurrahman ibni Muaviye ibni Hadic babasından rivayet ettiğine göre, babası şöyle demiştir:

— Ömer ibni Hattab radiyellahu anh'a gittim de, huzu-runu çıkmak için izin istedim. Bana dediler ki:

— O sana çıkıncaya kadar yerinde bekle. Ben de kapısına yakın bir yerde oturdum. (Babam devamla) dedi ki, nihayet Ömer bana gelip su istedi. Sonra abdest aldı ve mestlerini meshetti. Ben:

— Ey müminlerin Emîri! Böyle abdest alman bevilden midir? dedim. Şöyle dedi;

— Bevilden yahut başkasından... (yani abdestin nasıl bozulursa bozulsun böyle abdest alınır.)

Eğer izin verilmez ise asla içeri girilmemesi gerekir. Bu hususa Efendimiz çok önem verir ve sahabesine de bunu tembih ederdi. Zira bu şekilde bir davranış kişinin mümin kardeşinin mahrem hallerini korumaya onun mahcup duruma düşmemesine daha uygundur. Ebû Hüreyre'den rivayet edildiğine göre: Peygamber (Sallallâhü aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur;

— Bir kimse gözünü içeriye sokarsa, ona izin yoktur. (izinsiz olarak içeriye bakarsa demektir. Zira izinsiz girmek nasıl müminin mahremiyetine tecavüz sayılmış ve yasaklanmışsa bakmakta aynı sebeple yasaklanmıştır). Kelde ibni Hanbel haber verdiği göre, Safvan ibni Ümeyye kendisini Mekke'nin fethi zamanında Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'e bir oğlak, süt ve sebze yemeği getirmek üzere gönderdi. Pey-gamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) de vadinin üst tarafında idi. (Kelde ibni Hanbel) dedi ki:

— Ben selâm vermeden ve izin istemeden içeri girdim. Pey-gamber, şöyle buyurdu:

— Geri dön de 'Esselâmu Aleyküm', gireyim mi? diye söyle. Bu vak'a, Safvan Müslüman olduktan sonra vuku buldu. Şayet izin verildi ise girerken selam vererek girmelidir. Selamı terk edip bunun yerine başka sözler kullanarak içeriye girilmesi Müslümanın, Peygamberinden aldığı nebevi ahlak ile asla bağdaşmaz. Hatta İslam'ın bu güzel davranışının unutulup, Müslümanın yozlaşmasına sebebiyet verdiği için son derece çirkindir. Ebû Hüreyre radiyellahu anh'ın şöyle dediği işitilmiştir:

— Bir kimse, içeri gireyim mi? deyip de, selâm vermemişse, anahtarı getirmediğe izin yok, diye söyle. (Ebu Hüreyre) ben sordum:

— (O anahtar) selâm mıdır?

— Evet! dedi.

Amir oğullarından bir adam anlattığına göre, kendisi Pey-gamber (Sallallah'd Aleyhi ve Seltem) 'e gelip:

— (İçeri) gireyim mi? dedi. Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) cariyesine:

— Çık, ona de ki: Esselâmu Aleyküm, gireyim mi? diye söyle. Zira; bu adam izin istemeyi beceremiyor.

— Adam demiştir ki, cariyeye bana çıkıp gelmeden Önce ben bu sözü işittim de:

— Esselâmu Aleykürri, gireyim mi? dedim. Peygamber şöyle buyurdu:

— Senin de üzerine selâm olsun, gir.

Adam demiştir ki, ben de içeri girip : (Bir Peygamber olarak) ne ile geldin? dedim.

Peygamber şöyle buyurdu:

— Ben sîze hayırdan başka bir şeyle gelmedim: Ortağı olmayan tek Allah'a ibadet edesiniz, Lât ve Uzza pullarına tapınmayı terkedesiniz, gece ve gündüz beş vakit namaz kıla siniz, senede bir ay oruç tutasınız, bu Beyt'i (Kabe'yi) haccedesiniz ve zenginlerimizin mahndnn alıp, onu fa-kirlere veresiniz diye size geldim, (gönderildim).

— Adam dedi ki, ben Peygambere sordum:

— İlimden bilmediğin birşey var mı? Peygamber .şöyle buyurdu : .

— Gerçekten en hayırlısını Allah bilir. İlimden bir kısmı vardır ki, onu ancak Allah bilir. Beş şeyi Allah'tan başkası bilmez: "Kıyametin il-mi (kopacağı vakti bilmek) Allah katındadır. Yağmuru (dilediği yere, di-lediği kadar) o yağdırır. Rahimlerde (erkek-dişi, sağlam-sakat, iyi-kötü) ne varsa o bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını (başına ne geleceğini) bilemez. Hiç kimse de hangi yerde öleceğini bilemez." (Lokman Suresi, Ayet: 34)

Hadisi Şeriflerde geçtiğine göre izin istemenin şeklide şöyledir, İbni Abbas radiyellahü anh'dan rivayet edildiğine göre, şöyle demiştir: Ömer, Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Sellem'in huzuruna çıkmak için izin istedi de, şöyle dedi: Selâm Allah'ın Resulüne olsun, Esselâmü Aleyküm. Ömer, (içeri) girebilir mi?

İçeriden kapıyı çalanın kim olduğu sorulduğunda ise çalan kişi bizzat ismini söyleyerek kendisini tanıtmaması gerekmektedir. Cabir radiyellahü anh'ın şöyle dediği işitilmiştir:

— Babamın üzerinde olan bir borç için Peygamber Sallallahü Aleyhi ve Sellem'e gittim. Kapıyı çaldım da, Peygamber:

— Kim o? dedi. Ben de:

— Ben, dedim. Peygamber buna hoşlanmamış gibi:

— Ben, ben. dedi.

Abdullah ibni Büreyde, babasından rivayet ettiğine göre, ba-bası şöyle demiştir:

— Peygamber (Sallallahü Aleyhi ve Selîem) Mescid'e çıktı. Ebû Musa da (Mescidde) Kur'ân okuyordu. Peygamber (beni kastederek) :

— Bu kimdir? dedi. Dedim ki:

— Ben (Abdullah'ın babası) Büreyde'yim. Bunun üzerine o, şöyle buyurdu;

Buna (Mescidde kuran okumakta olan Ebû Musa'ya), Davud'un güzel sesinden bir ses verildi.

Rasûlüllah efendimiz her işte ümmetinin terbiyecisi ve yol göstericisi olduğu gibi bu hususta da en uygun ve güzel olanı bizzat yaşayarak göstermiştir. Usulsüz ve âdapsız hiçbir şey bırakmayarak ümmetini edeben ve ahlaken insanlığın zirvesine taşıyan bir Peygamberin ümmeti olmamız hasebiyle Rabbimiz celle celalühü hazretlerine hamd-ü senalar olsun.